

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΣΤΗ ΜΑΡΙΑΛΕΝΑ ΣΠΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΩΜΕΝΙΔΗΣ

**«ΖΟΥΜΕ ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ
της κακής μας
εκπαίδευσης»**

«Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΟΥ ΕΙΧΕ ΩΣ ΕΞΗΣ: ΝΑ ΚΑΤΕΒΑΙΝΑΝ ΣΕ ΚΟΙΝΟ ΨΗΦΟΔΕΛΤΙΟ ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΚΟΜΜΑΤΑ, ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΕΦΩΤΙΣΜΕΝΗ ΔΕΞΙΑ ΜΕΧΡΙ ΤΗ ΔΗΜΑΡ, ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΘΑ ΕΙΧΕ ΥΠΟΨΗΦΙΟ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ ΤΟΝ ΜΠΟΥΤΑΡΗ. ΤΟ ΣΚΕΠΤΙΚΟ ΤΟ ΕΧΩ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ ΜΟΥ ΣΤΟ ΠΡΟΤΑΓΟΝ. ΝΟΜΙΖΩ ΟΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΜΟΝΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΠΟΥ ΘΑ ΜΠΟΡΟΥΣΕ ΝΑ ΠΕΙ ΣΤΟΝ ΤΣΙΠΡΑ «ΑΣΕ ΜΑΣ, ΚΟΥΚΛΙΤΣΑ ΜΟΥ. ΟΛΗ ΣΟΥ Η ΖΩΗ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΣΑΒΒΑΤΟΚΥΡΙΑΚΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ».

Η συνάντηση με τον Χρήστο Χωμενίδη έγινε λίγες μέρες πριν από τις εκλογές, με αφορμή την κυκλοφορία του τελευταίου του βιβλίου «Ο κόσμος στα μέτρα του», που κυκλοφορεί από τις εκδόσεις Πατάκη. Όπως ήταν αναμενόμενο, λοιπόν, η πολιτική ήταν κεντρικό θέμα της κουβέντας μας, όχι μόνο λόγω επικαιρότητας αλλά και λόγω βιβλίου. Ο Μάρκος Σιμώτας, άλλωστε, ο κεντρικός ήρωας του βιβλίου του, θα μπορούσε να είναι ένα υπαρκτό πρόσωπο, μία από τις επιλογές του Ανδρέα Παπανδρέου. Αυτό, ωστόσο, που λυπεί περισσότερο το συγγραφέα είναι η ένδεια εκπαίδευσης και πολιτισμού που έχουμε στην πλειονότητά μας ως λαός. Δεν είναι τυχαίο, όπως λέει, που όλον εκείνο τον καιρό που μαζεύονταν οι Αγανακτισμένοι στο Σύνταγμα δεν υπήρξε ούτε ένα τραγούδι που να συσπειρώνει και να δίνει ταυτότητα σε εκείνο το θερμό καλοκαίρι. Κάτι που δείχνει ότι η μουσική, η τέχνη, η λογοτεχνία, δεν συντροφεύουν πολλούς από εμάς ούτε τις μέρες ούτε τις νύχτες.

Τι εποχές ζούμε;

Ζούμε τις συνέπειες αυτού που λέει ο Αλμοδοβάρ «mala educacion», τις συνέπειες δηλαδή της διάλυσης της παιδείας στην Ελλάδα τα τελευταία 30 χρόνια.

Υπάρχουν όντως αυτοί που έχουν λάβει κακή εκπαίδευση, αλλά υπάρχει και μια μερίδα του πληθυσμού που έχει φύγει μπροστά σε όλα τα επίπεδα...

Γι' αυτό δημιουργείται πόλωση στην Ελλάδα, που είναι το πιο επικίνδυνο. Το γεγονός δηλαδή ότι στην Ελλάδα σοβούν διάφοροι μικροί ακήρυκτοι εμφύλιοι, οι οποίοι κατά το μάλλον ή ήττον, ευτυχώς, είναι ακόμα αναίμακτοι, δημιουργεί θέμα. Είδες τι έγινε, για παράδειγμα, με τον Μπογδάνο (σ.σ.: δημοσιογράφος του ΣΚΑΪ που ξυλοκοπήθηκε άγρια στα Εξάρχεια το Μάιο του 2012); Δεν είναι μόνο ότι τον έδειραν, αλλά όταν δημοσιεύτηκε η συνέντευξή του έγραφαν από κάτω «και λίγα σου έκαναν, έπρεπε να σε είχαν σκοτώσει» κτλ. Μιλάμε για ένα ποσοστό του πληθυσμού πλήρως γηπεδοποιημένο και ανεξέλεγκτο, που κατατράχεται από έναν αυτοκτονικό ιδεασμό.

Πώς είναι δυνατόν άνθρωποι που έχουν μεγαλώσει περίπου με τον ίδιο τρόπο να μην μπορούν να καταλάβουν ο ένας τον άλλο; Ακόμα κι αν διαφωνούν, να μην κατανοούν ποιο είναι το κοινό καλό...

Τα κόμματα και οι πολιτικοί λειτουργήσαν ως προστάτες συντεχνιών και όχι ως ηγέτες. Οι συντεχνίες, μόλις κατάλαβαν ότι στέγνωσε το σάλιο, δεν είχαν κανένα πρόβλημα να μετακινήθουν οπουδήποτε.

Το νέο βιβλίο σας «Ο κόσμος στα μέτρα του» αφορά την πολιτική και την κοινωνική κατάσταση του τόπου και είναι πολύ επίκαιρο...

Το βιβλίο το συνέλαβα πριν η κρίση φτάσει σε αυτό το σημείο. Άρα το βιβλίο ήταν μια προσωπική μου ανάγκη και είναι το πιο προσωπικό μου βιβλίο. Το γεγονός ότι ο κοινωνικός περίγυρος είναι αυτός που περιγράφεται αφορά τον τρόπο που με-

γάλωσα, τα βιώματά μου, δεν είχα καμία καταγεγραμμένη διάθεση. Ούτε πιστεύω άλλωστε ότι ο ρόλος της λογοτεχνίας είναι να καταγγέλλει ή να εκδίδει μανιφέστα.

Παρόλο που είστε ένα πρόσωπο στενά σχετιζόμενο με την εξουσία...

Κοίτα, να ξεκαθαρίσω κάτι. Με τον Γ. Παπανδρέου συνεργάστηκα 2 μήνες το 2004 και έφυγα. Το 2007, μάλιστα, υποστήριξα δημόσια ότι ο άνθρωπος αυτός που έχασε τις εκλογές δεν έπρεπε να παραμείνει στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ. Στις αρχές του 2010 εγώ υπήρξα από τα ιδρυτικά μέλη της ΔΗΜΑΡ. Κατά συνέπεια, αυτό που μου κολλάνε ως ρετσινιά ή ως εύσημο άλλες εποχές, της στενής μου σχέσης με τον Γ. Παπανδρέου, απλώς δεν ισχύει. Αυτό σε καμία περίπτωση δεν σημαίνει ότι πιστεύω ότι ο Παπανδρέου πούλησε την Ελλάδα, είναι προδότης ή ότι άλλο. Αυτά είναι βαριές κουβέντες και είναι αποτέλεσμα της κακής μας εκπαίδευσης – υπάρχει μια μερίδα ανθρώπων που είναι έτοιμοι να πιστέψουν οτιδήποτε χωρίς να σκέφτονται. Εάν λες τέτοια πράγματα, πρέπει να έχεις αποδείξεις. Το υπαρξιακό στοίχημα του Παπανδρέου δεν ήταν να βγάλει λεφτά.

Είχατε καταθέσει στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης την πρόταση για πρωθυπουργό τον Γιάννη Μπουτάρη. Βρήκε ευήκοα ώτα;

Βρήκε ευήκοα ώτα από χιλιάδες ανθρώπους. Κατ' αρχάς, η πρότασή μου είχε ως εξής: να κατέβαιναν σε κοινό ψηφοδέλτιο τα ευρωπαϊκά κόμματα, από την πεφωτισμένη Δεξιά μέχρι τη ΔΗΜΑΡ, το οποίο θα είχε υποψήφιο πρωθυπουργό τον Μπουτάρη. Το σκεπτικό το έχω δημοσιεύσει στο άρθρο μου στο Protagon. Νομίζω ότι είναι το μόνο πρόσωπο που θα μπορούσε να πει στον Τσίπρα «άσε μας, κουκλίτσα μου. Όλη σου η ζωή είναι ένα Σαββατοκύριακο δικό μου».

Για το πολιτικό πρόσωπο των ημερών, τον Αλέξη Τσίπρα εννοώ, τι γνώμη έχετε;

Ο Αλέξης Τσίπρας είναι το παιδί του Γ. Παπανδρέου, του Κ. Καραμανλή, του Α. Σαμαρά και του Ευ. Βενιζέλου. Είναι δηλαδή το πρώτο παιδί που εγκυμόνησαν 4 άντρες.

Για να επιστρέψουμε στο μυθιστόρημά σας, πέρα από τις πολιτικές του διαστάσεις, έχει και πολλά προσωπικά σας βιώματα. Πόσο δύσκολο σας ήταν να μεταφέρετε μυθιστορηματικά ένα τόσο τραυματικό γεγονός της ζωής σας όπως την απώλεια του παιδιού σας;

Ήταν δύσκολο, όσο και αναγκαίο για μένα. Όταν σου συμβεί κάτι τέτοιο, δεν μπορείς να κάνεις πως δεν καταλαβαίνεις. Ήταν μια λυτρωτική διαδικασία. Επιπλέον, έπρεπε να τα βάλω κι εγώ σε μια σειρά στο μυαλό μου και στην ψυχή μου. Η τέχνη βάζει τα πράγματα σε μια σειρά για τον άνθρωπο, είτε ως αποδέκτη είτε ως δημιουργό. Δίνουμε νόημα στον κόσμο, ο οποίος μπορεί να στερείται νοήματος. Για μένα ήταν ζωτική η ανάγκη. Και κατά κάποιο τρόπο ήταν ένα μεταθανάτιο δώρο στο ένα μου παιδάκι, αλλά και στη Νίκη, η οποία, όταν θα φτάσει σε ηλικία να καταλαβαίνει, θα έχει τη μαρτυρία του μπαμπά της. Το βιβλίο δεν είναι αυτοβιογραφία, αλλά ψυχικά για μένα είναι.